

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZIÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FOSZTERESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZE. KESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A király beszélt.

— január 5.

A keddi országgyűlés után bezártak az országház kapui a képviselők mögött. Nem is fognak már kinyitni, csak azok előtt, akik új megbizással jönnek majd vissza a téli választási hadjárat után. A régiak, a mostaniak közül vaj' kik jönnek, kik nem jöhetnek többé? E kérdésre meg fogja hozni a feleletet a jövő.

A régi képviselők utolsó szereplése azonban nem az országházban játszódott le, hanem a budai királyi várban. Tegnap d. e. 11 órakor megnépesedett a vár márványfalu szertartási terme. A zászlós urak, testőrkapitányok, miniszterek, a főrendiház és a képviselőház tagjai állják körül a trónt, amelyen Magyarország királya és Ausztria császára ül. Mellette áll a főlovászmester kivont karddal a kezében, előtte egy püspök az apostoli kereszttel.

És feláll a király, akit a kivont kard hatalmára, a kereszts a vallás képviselőinek jelenléte az igazságosságra, a kegyességre figyelemztetnek. Feláll és elmondja beszédét s azután a nemzetre bizza a döntést, hogy vajon a jelenlegi

vagy egy más többségből alakította dó miniszterium tanácsaitkövesse a jövőben.

A trónbeszéd elhangzott. Hódolattal fogadták a megjelentek, hódolattal fogadják azok is, akik meg nem jelenhetnek, hódolattal fogadja az egész magyar nemzet, de csak azért, mert a király beszéde volt. Mikor a király szól, akkor mi hagyományos tisztelettel, a régi hűséggel és odaítünk soha ki nem irtható szeretettel hallgatjuk és szívünkbe zárjuk szavait. Mert nekünk első a király.

De éppen ezért, éppen hűségünk és szeretetünkben kifolyólag nő bennünk az aggodalom, hogy a királynak rossz tanácsadói vannak, hogy környezetében olyanok is élnek, akik nem értenek, nem szeretnek minket s azon vannak, hogy a király se értsen, a király se szeressen bennünket.

Azok, akik a Ház feloszlására adtak tanácsot a királynak, azok sem ápolják, azok is inkább rontják király és a nemzet között a jó viszonyt. — Erről fogjuk majd meggyőzni a királyt, azzal, hogy az ő felszólítása értelmében a szavazó urnához megyünk, de oly képviselőkre adjuk szavazatunkat, akik a trón és a nép érdekét

meg fogják tudni különböztetni az ő saját hatalmi érdekeiktől.

A király beszélt s e beszéd elhangzása után képviselők nincsenek többé. Az ország sorsának intézése közvetlenül a nép kezébe van letéve. E hatalmat lelkiismerete, hazafisága, meggyőződése szerint használni honfiai kötelessége minden embernek. E kötelesség teljesítésének a mértékétől függ, hogy mikor majd a király újra beszélni fog, mikor az ujonnan összehívott képviselőház előtt fejtí majd ki a jövődó munkálkodás programját, olyan képviselőket találjon együtt, akik a magyar nép anyagi javáért, állami életünk fejlődéséért, a korona fényének növeléséért a legnagyobb komolysággal és lelkiismeretességgel kívánnak dolgozni.

A király a nemzethez.

— január 5.

Elhangzott a királyi trónbeszéd s az országgyűlés, amely tegnap még volt, ma már nincs többé. A képviselő urak, akik még mint képviselők, még mint a népfel-ség bizományosai mentek föl a királyi várba: mint közönséges halandók, vagy i

Redefert asszony rubinjai.

Irta: Gould Lino.

— Ugy-e szépek? Azo felül regényes multuk van! — mondá Redefert asszony.

— A legtöbb ékszernek regénye van — szölt Buttonboy Willie és szivarfüstjét átfújta a terraszt övező Clematis-bokrokon.

— Az ilyesmin nem esedálkozom.

— Ami ne akadályozzon meg bennünket abban, hogy Redefert asszony történetét meghalihassuk — mondá Heroton asszony és gyémánttűjét jobban meg erősítette.

— Mendenekelőtt tehát — folytatta Redefert asszony — tudniok kell, hogy én a rubinokat... Nini, férjem már megint fölkel. Mindég akkor távozik, amikor elkezdem történetemet.

— Valószínűleg igen gyakran hallotta

— vélte Buttonboy Willie.

— Ha nem hallgat, bizony Isten meghuzom a füleit.

— Aminek igen fogok örvendeni.

De nem volt reá szükség. Redefert asszony folytatta elbeszélését.

— Én tehát Jack nagybátyámtól kaptam a rubinokat, aki, mint tudják Kalkuttában főkonzul volt. Ő neki viszont a singhaleggi rajah ajándékozta egy nagy szolgálattért, melyet a nagy zendülés alkalmával teljesített. Nem tudom bizonyosan, hogy mi volt e szolgálattal, de azt hiszem megmentette é etét. Mindegy, bármi is volt, a rajah neki ajándékozta a rubinokat.

— Kegyelmes uram, — mondá — önnem adom e rubinokat, melyekkel — bármily érdekesek is — nem róhatom le teljesen hálámat. Eddig a kövek mindig családonk voltak. Hiszen családom egy tagjának kibuggyant vére: Zuleika sebéből folyt, ki elődöm A oka, bebar király választott felesége vala. Így szól a rege

Es elmondotta a rubinok regélyét.

Egyszer a király kilépett palotája terraszára, hogy a fülemüle dalában gyönyörködjék, s majdaem megbotlott Zuleika holttestében, mely kihülve, meggémberevedve feküdt a telihold fényében. Szívében drágakövekkel kirakott tör vol.

Asoka nagy fájdalmában leborult kedvese holttestére és a gyikos fegyvert kihuzta a sebből, mialatt a sebből egy vékony sugar folyt a terraszra. Másnap

reggel a palota rabszolgái három ritka szép rubint vittek a fejedelem nyugágyához.

— Azóta, kegyelmes uram, — folytatá a rajah — a kövek mindig családonk tulajdonában voltak. Nem kell rájuk vigyázni, ezt maguk is megteszik. Egy kétszer ellop-ták, de mindig maguktól kerültek vissza és vér folyt miattuk, miután vér szülte őket. Csak adományozás folytán kerülhetnek idegen kézre. En családom utolsó sarja vagyok, tehát odaadhatam önnek.

Nagybátyám elfogadta a remek ajándékot és másnap a rajah jobbélre szenderült.

— Istenem, — ijedezett Heroton asszonyt — az embernek borsószik a háta, ha reá néz.

— Szép mese volt — mondá Willie és ásitozott.

— Kiállhatatlan ember — fedtte Heroton asszony.

— Ha már annyira hihetetlen, engedje meg, hogy mi féljünk egy kissé.

— Nos és a rubinok csakugyan vigyáznak magukra — gúnyolódott Willie. — Komolyan hiszi ezt Redefert asszony?

— Még nem fejeztem be mesémet.

KORTESTOLLAKAT
gyönyörű élénk színre fest

HRABECZY ANTAL

gózerőre berendezett ruhafestő intézete

Debreczen, Széchenyi-utca 42. sz.
Telefon 323.

legjobb esetben: mint — jelöltek tértek vissza a trón árnyékából.

A királyi szózat feltűnik tartózkodó nyugalommal. A harcias Tisza István, akinek minden szava üt, vág, sebez, aki folyton támad, és újra támad, ennél enyhébb, szelidebb, nyugodtabb és színtelembb szavakat már nem adhatott a király szájába.

A király gondosan felsorolja mindazokat a feladatokat, melyeket ennek az országgyűlésnek megoldania sikerült. A sorozatban benne foglaltatnak röviden azok a munkálatok is, amelyeket Széll Kálmán kormányzása alatt teljesített az országgyűlés. A Tisza-kormány működésének idejéből a legbővebben terjeszkedik ki a trónbeszéd a tisztviselők fizetésrendezésére, amelynek végleges elintézését helyezi kilátásba; eképen a kormány a király útján is megnyugtatta a tisztviselőket.

E mellett nyomatékosan utal még a trónbeszéd a beruházási törvény gazdasági áldásaira. Azután felsorolja pontosan az alkotott kisebb nagyobb törvényeket s olyan pontos a sorozat, hogy még a marhasó árának leszállításáról sem feledkezik meg.

A marhasó leszállításának fontosságát nem kicsinyeljük. De vannak most nagyobb és jelentősebb dolgok, amelyek a nemzetet érdeklik.

A parlamenti krízisről, a nagy politikai válságról, amelybe jutunk s arról a nagy testvérháborúról, amelynek küszöbén állunk, halványan és mondhatni: közömbös hangon nyilatkozik a trónbeszéd.

Azt mondja a király: A közelmúlt tapasztalatai arra indították a képviselőház nagy részét (bocsánat! nem a képviselőház nagy részét, hanem a kormányt), hogy a házszabályok reformját tűzze napirendre. Ebből olyan válságos küzdelem fejlődött, hogy a jelen országgyűlés elvesztette munkaképességét. Ebben a helyzet-

ben alkotmányos kötelességének tartja a korona viselője, hogy alkalmat adjon az állásfoglalásra a nemzetnek. „A nemzetre hárul a feladat, hogy nyilvánítsa akaratát.”

Ez a summája, velejében: ez az utolsó szava a trónbeszédnek. A nemzet nyilatkozzék! A király azonban nem nyilvánít határozott véleményt s még bírálatot sem gyakorol. Legsúlyosabb mondata az, amely azt hangoztatja, hogy bizalommal van eltelve „a nemzetnek alkotmányos intézményeihez való ragaszkodása és hagyományos politikai bölcsessége iránt.” Továbbá: „király és nemzet egyetértése és kölcsönös bizalma állította helyre a zavartalan alkotmányos élet föltételeit.” Ebből a két mondatból mindent ki lehet olvasni: bizalmat a jövőnek békés alakulása iránt és viszont kétséget és intést és fenyegetést. De mindez magyarázat, amely a trónbeszéd két frázisából levezethető. A veleje mégis csak az, hogy a király nem nyilatkozik az ország politikai pöréről, mert „a nemzetre hárul a feladat, hogy kinyilvánítsa akaratát.”

A magyarság fejlődése az utolsó kétszáz év alatt.

— jan. 5.

Ezzel a címmel jelent meg a napokban Ajtay József dr. tollából egy röpirat, mely beható tanulmány alapján, az igazság meggyőző erejével mutatja ki a magyarság nagy arányú fejlődését az utolsó kétszáz esztendő alatt.

Megbízható kutforrásokra, kétségszűnő statisztikai adatokra, történelmi tényekre és igazságokra hivatkozik; józan logikával következtet, élesen boncol és szakavatottan csoportosítja az össze artozó és különböző el az össze nem tartozó dolgokat, úgy, hogy hianünk kell szavainak. Megcáfol számos oly felfogást, mely majdnem

átment a vérünkbe; kimutatja, hogy valóban a magyar faj beolvastó képessége ellen fölhozott érvek s oly elragadó képet tár elénk a magyarság fejlődéséről, hogy szívünk és lelkünk felemelkedik egy szebb jövőre reményétől.

A röpirat először is a XVIII. század Magyarországának fajnépeségi viszonyait állapítja meg.

A törökök kiűzése után a Nagy Magyar Alföld és a Dunántul jórésze majdnem lakatlan terület s a magyarság a határszéli megyékben és Erdélyben van nagyobb számmal.

Az adóköteles lakosságnak 1715 és 1720 iki összeírása szomorú képet tár fel az ország népeségi állapotáról. A 25 millió lakosságból volt:

magyar	1,160 000	azaz 46 százalék
német	338 000	" 13 "
tót-ruthén	455 000	" 178 "
szerb-ruthén	109,000	" 42 "
oláh	490,000	" 19 "

De a népesség száma csakhamar megnövekedik s egész népvándorlásszerű átalakulás megy végbe az országban. A hegyvidéki magyarság levonul az Alföldre, helyébe özönlnek a tót, ruthén és oláh bevándorlók; számos német telepítvény keletkezik a Dunántul, Duna-Tisza közén, Tisza balpartján, Tisza-Maros szögén; a szászok újabb német bevándorlókkal erősödnek meg; délről a horvát és szerb telepek nyomulnak az országba úgy, hogy az 1785, 86 és 87 iki népszámlálás II. József idejében már 8 millió lakosságot tüntet föl Magyarországon.

De a 8 millió lélekből kevés volt magyar, összesen csak 2 320 000, míg a nem magyarok száma 5,680 000-re emelkedett. A magyarság arányszáma 1720 tól 1787 ig 46 százalékról 29 százalékra csökkent és ha Horvátország és a Határvidék lakosságát is beszámítjuk, a magyarság számaránya 25 százalékra, az ország lakosságának negyed-része hanyatlak.

Megdöbbenő csökkenése ez a magyarság számarányak és félni lehetett, hogy a magyar nyelv elenyészik, mint egykor a kunoké.

II. József abból a tényből kiindulva, hogy a lakosság legesekélyeb része beszél,

aztán itélkeztek. — Ördögbe is még mindig nincsen vége? Na, Isten neki.

Hátradólt karosszékében, teljes megadással hallgatva a következőket.

— Elképzelhetik, — folytatta Redefert asszony — hogy magam sem hittem a mesét, legalább nem tulajdonítottam neki jelentőséget és rubinjaimat, éppen úgy, mint a többi ékszeremet, ékszerdobozomba tettem. Egy éjjel azonban fáradtan tértem haza egy mulatságról és ékszeremet hamar pipereasztalomra dobtam. Mikor másnap fölébredtem, a rubinok eltűntek.

— Talán a cselédek... — mondá Willie.

— Hogy ki volt, nem tudjuk, de kétségtelen, hogy valaki ellopta. A következő évben Európába utaztunk. A párisi világkiállítás megnyitása előtt keltünk a tengerre és Párisban a Jena téren laktunk. Ablakaimból a Trocadero-utra nézhettem s a világ minden részéből összesereglet embertömeg fölötté érdekelt. Egyszer egy kis indiai karaván vonult lakásunkkal s emben a kiállítás területére. Hirtelen nagy népcsoport támadt, sikoly támadt és én minden megfontolás nélkül, belső ösztönömnek engedve, lerohantam az utcára.

Az indiai társaság egyik nőtagja egy koozi kereké alá került. Sebe erősen vértett. Azonnal felvittem lakásomba, ahol lemostuk hajáról a vért és bekötöttük sebeit. Este eszméletre tért és csodálkozva nézett körül.

Intett nekem és anyanyelvén, melyet nem értettem, néhány köszönő szót morgogott. Azután ingujjában keresett valamit és egy kis piszkos csomagot nyomott ke-

zembe. Még egyszer mosolygott, visszahanyatlott és meghalt.

Néhány nap múlva eszembe jutott a kis csomag. Fölvágtam a zsinórt, kinyitottam és előttem feküdt az egyik — rubin.

— Oh, oh, oh, Redefert asszony, ezt nem hiszük el — kiáltá Willie.

— Nem bánom akár hiszi, akár nem, igazat mondtam. — Es Redefert asszony folytatta az elbeszélést.

— Ősszel Londonba utaztunk. Mint rendesen, a Hyde-Park Comes szállodában laktunk, honnét nem esett messze Seraston asszony lakása. Ilyenformán bármikor átmehettem hozzá és meglephettem látogatásommal. Serastonné ugyanakkor szintén Londonban volt és egyszer estefelé telefonált, hogy menjenek át hozzá egy kis tereferére. Átmentem s kedélyesen csöveg-tünk, úgy, hogy észre sem vettük, már sötét is volt. Az órára néztem és ijedten láttam, hogy éjfél jelez a mutatója. Azonnal fölkeltem és minthogy mi, amerikai nők Európában is ragaszkodunk a szokásainkhoz, önállóságunkhoz, visszautasítottam a szolgáló kíséretét. Mikor mögöttem bezárult a ház kapuja, észrevettem, hogy könnyű kőd ereszkedett alá, mely azonban folyton sűrűbb lett.

Szívesen visszafordultam volna, de nem találtam meg az utat. Nem tudtam, hogy hol vagyok és egy győne fény elé botorkáltam.

Nyíltan bevallom, félttem. Hirtelen megállottam tehát, visszafojtottam lélekzetemet.

Néhány lépéssel előttem izgatott hangok hallatszottak.

— Vigye el az ördög — mondá egy férfi. — Ha jószántából nem adja ide, dőfd késedet az oldalába. Ezután sikoltás, tompa esés s utána ismét sugdosás hallatszott.

— Megvan?

— Igen, itt van! No most menjünk. Tisztán hallottam futó lépéseiket.

Fo-am vaczogott a rémülettől s félig önkívúli állapotban tovább vándorogtam. A lámpához érve, elcsusztam valamibe. Eltaláltam, hogy mi volt, vér csordogált a kövezetem; az a vér, melyet épen az imént outottak. Ugyanakkor valami vérvöröset láttam a lámpa világításánál. Gépiesen utána nyultam — az én második rubinom volt.

Willie sóhajtott. Ez már több a kelle-ténél, józan ember nem hiheti el. Redefert asszony azonban nyugalommal folytatta:

— Térjünk vissza Párisba. A kiállítás legfényesebb napjaiban történt; az Elysée-ben rendezett bára mentem, melyet az elők a perzsa sah tiszteletére rendezett. Amikor beléptem a fényes terembe, egy ur ment el hirtelen mellettem az étkező terem-felé. Megbotlott egy uszályban, kezeivel egy oszlopba fogódzott, hogy el ne essék. Közvetlenül melletta álltam és kezén észre- vettem — harmadik rubinom. Ugy-e, hogy különös?

— Irtózatos — mond Willie — és mily szerencsétlenség érte a szerencsétlen ifjút?

— A legnagyobb szerencsétlenség. Redefertnek hívták a gentlemant s néhány hónap múlva engem vett feleségül.

a magyart, a németet tette meg hivatalos nyelvvül. Feltüggeszti az alkotmányt II. Lipót rövid uralkodása után I. Ferenc jóformán abszolút uralmat honosít meg Magyarországon.

Igy hát Magyarország államisága kockán forgott, sőt a magyar faj is a lét és nem lét határán imbolygott.

Azonban egyszerre elkövetkezik a nemzeti ujjaébredés korszaka. A sikvidékre levonult magyarság beolvastja a közzéje települt idegen ajkukat s egy pár emberöltő alatt tömött, egységes magyar néplakik az Alföldön és Dunántul. A maga erejét lassankint fölismerő nemzet fegyverrel is kész megvívni szabadságát s midőn az abszolutizmus mégis győzedelmeskedik rajta, mégsem törheti már meg többé.

Rákóczi hamvainak hazahozatala.

— január 5.

Ismételve adtunk hirt arról, hogy II. Rákóczi Ferencnek és bujdosó társainak tetemeit dr. Thallóczy Lajos osztályfőnök most agnoszkálja és készíti elő az utját annak, hogy a drága hamvakat haza hozzák. A dr. Thallóczy küldetésének egyfelől az volt a célja, hogy egyes tetemeiket agnoszkáljon, másfelől pedig különösen azal biztá meg, hogy II. Rákóczi Ferencnek és híveinek tetemeit, melyeknek azonosága már eddig is kétségtelenül meg volt állapítva, a magyar kormány nevében átvegye, illetőleg biztosítsa és kieszközölje ugy az állami, mint az egyházi hatóságok engedélyét a hazaszállításra. Dr. Thallóczy eljárása minden irányban eredményes volt.

A nagykövetség útján kinyerte a szultán engedélyét a bujdosók hamvainak, emlékköveinek, sőt emielytárgyainak is akadálytalan hazahozatalára. A lazaristák Szent Benoit egyháza főnökségétől ugyanis okmányyszerű biztosítékot nyert, hogy az eddig őrizetében volt tetemeiket a magyar nemzetnek átengedi, aminek jeléül Thallóczy a fejedelemnek és Bercsényiné Csáky Krisztinának tetemeit tartalmazó sírjadákat, valamint Zrínyi Ilonának és Rákóczi Józsefnek kétségtelenül megállapított és külön czédrusfa tartályokba helyezett tetemeit átvette és ideiglenesen megőrzés végett a lazaristákra bizta, gondosan lezárván és lepecsételvén a ládákat és ezek kulcsait a magyar kormánynak leendő átadás végett magához vevén.

A Rodó tóban eltemetett gróf Bercsényi Miklós, gróf Eszterházy Antal és Skibrik Miklós tetemeit az ottani görög egyház hatóságától okmányszerűleg szintén átvette és személyesen hozta el Konstantinápolyba és bizta ugyancsak a lazaristák gondozására. Ugyanígy hozta át dr. Thallóczy a kis-ázsiai Izmitből Thökölly Imre tetemét. Thökölly sírja a köztudat, sőt némely történettudós véleménye szerint is ismeretlen volt. De Thallóczy a Thaly Kál mántól vett utbaigazítások és Thökölly titkárnak, Komáromy Andrásnak írásában található utmutatások szerint járván el, asztásokat rendelt az Ismiti örmény temetőben és hosszas fáradságos munka után nem ott, ahol Thökölly vasrácsos sírhelye van jelezve, hanem attól távolabb, egy óriási piactárfá tövében három méternyi mélységben lelte meg a tetemeiket.

Az ásatást orvosok jelenlétében nagy gondnal eszközöltette, a fej keletnek feküdt; a csontokat a két század óta lehető gyökerektől eredeti helyeikből kitoltattak és már nem feküdtek rendes állapotában, úgy, hogy nagy elővigyázattal kellett azokat összeszedni. A jtem azonosságát konstatálja a csontok mellett talált nagymennyiségű arany és ezüst skófiummal kvarrtott szövetdarab és különösen az a három gyöngy, mely Thökölly süvegét ékesítette, amint az képen is látható. Érdekelni fogja a nagyközönsé-

get, de főleg szakembereinket az a hír, hogy Thallóczy Rodóstóban megszerezte a nemzet számára Rákóczinak sajátkezűleg faragott hat gyertyatartóját, egy csengőtűjét a czimerével díszítve, a karosszékét és egy egykoru misemondó ruhát, amely ingóságok máris utban vannak, hogy ideiglenesen a magyar nemzeti muzeumban helytessenek el. Ezek szerint immár semmi akadály sincs annak, hogy a nemzet régi vágya teljesüljön és a szent hamvakat és ereklyéket tavasszal hazaszállítják.

Magyar nóta.

Kossuth Lajos azt üvönte,
Most kell már a regimentje,
Huszár, honvéd — egész sereg,
Megmenti a nemzetet.

Bátor szava kurucz lélek
Jele most a vitézségnek,
Szent eskü a magyarságra.
Átok a honarulásra.

Fegyverben már megmutatta,
Mily erővel szjt a karja,
A magyar sziv is hasonló,
Ostort nem tűr a tüzes ló.

Kinek honvéd volt az apja,
Aki százszor szállt rohamra,
Visszavágja szavad azzal:
Hogy — hátrább az agarakkal!

Ha muszka nincs — a szabadság
Trónján ülne Magyarország...
S koldus lett fészázad alatt,
Mert hazugság volt, hogy szabad.

Kincse helyén — rongy s adósság,
Végre — olesó bitaog jószág;
Uj Világos kell ezeknek...
Árulók! — az Isten ver meg.

Talpra magyar! Ha faggatnak,
Most kiáltd ki, hogy magyar vagy!
Test most a szó, próbafegyver...
Igy küzd most a magyar ember.

Zalár József.

Kereskedősegéd és szobaleány.

Öngyilkos szerelmesek.

— Saját tudósítónktól. —

— január 5.

Tegnap az esti órákban egy véres szerelmi dráma játszódott le Kolozsvárt. Hősei egy 21 éves ifju és egy 19 éves hajadon. Szerették egymást, de egymáséi nem lehettek, és ezért közös elhatározásból erőszakosan kioltották életüket, mely rájuk nézve felfogásuk szerint csak pokol lehetett volna.

Lorenzi József kereskedősegéd a Somlyai László Mátyás király-téri üzletében volt alkalmazva és régóta viszonya volt a szintén Somlyainál felfogadott szobaleánnyal. Szerették egymást, de valami titkos akadály útját állotta boldog egyesülésüknek. Így szülemlett meg bennük a halál gondolata, amely aztán addig kísértette őket, hogy nem bírtak tovább ellenállani hívásnak és megadva magukat az elkerülhetetlen balvégtetnek, — együtt rohantak a halálba.

Az öngyilkosság az Unio-utca 26 ik számú lakásban történt. Lorenzi egy forgó pisztolyal előbb a leányra lött, akit — felhatoiva a koponya csontig — balfelől a nyakán ért el a gyilkos golyó. A fiu aztán

saját magára emelte a revolverét és egy jól irányzott lövéssel főbe lötte magát. A lövés talált. Öt percnyi kínos szenvedés után meghalt. Hulláját a bonczani intézetbe szállították.

A leányt a cselédszobában ágyára helyezve találták a mentők és sebeit kimosva a sebészeti klinikára vitték, ahol gondos ápolás alá vették.

Bár sebe életveszélyes, elkerülheti a halált, mert vérkeringése rendes és a golyó nem érintette az agyvelőt.

Két levelet is találtak nála. Egyiket Somlyaihoz, a másikat kedveséhez, Lorenzi Józsefhez írta. Hogy miről ír bennük, nem lehet határozottan tudni, mert rendőri őrizet alá vették. — De sejteni lehet tartalmukat egy harmadik levélből, amelyet az ágyában, takarója alatt bevérezve megtaláltak, s melyet testvéréhez Nagy Ilonához intézett. E levél egész terjedelmében így szól:

Édes Ilona!

Ezen pár soraimmal tudatlak, hogy közös elhatározással távozunk. Halálom alkalmával Jóska fényképét tegyék koporsómba, még pedig szívem tájára és gondoskodj, hogy egy helyre legyünk eltemetve. Fekete ruhámba tegyetek. Amim van, minden a tied.

Elj boldogul, kérlek és temessetek Jóskám mellé.

Testvéred: Mariska.

A meggyilkolt mészáros.

— január 5.

Messer Herman siklósi mészáros az utcán vérbe-fagyva, holtan találták meg. A mészáros gyilkosság áldozata lett, két oláh paraszt ember verte agyon, kiket már le is tartóztattak.

A gyilkosság részletei a következők: Messer Herman Czeisler Lajos korcsmárosnál vágott disznókat. A munka elvégzése után bement a korcsmába, ahol egy pohár bort ivott. Alig ült egy pár perczig az ivóban, amikor betértek Mihucz György és Bangyán Joan földmivesek, akik a mészárossal hetvenkedni kezdtek. Erre Messer erőpróbat ajánlott fel, amit a két paraszt el is fogadott. Ezymásután kelt velök birokra és mind a két atyafit alaposan a földhöz ütögette.

A parasztokat rendkívül boszantotta, hogy a mészáros őket földhöz vágta és elhatározta, hogy bosszút állanak rajta. Még a helyszínen megfenyegették Messert, hogy csuffá teszik. A mészáros még egy ideig a korcsmában maradt, azonban amikor eltávozott, az udvarról egy karót vitt magával, hogy ha megtámadják, hát tudjon védekezni.

Ez volt a szerencsétlensége, mert ha nem viszi magával a dorongot, akkor azzal a feldühödött parasztok nem verhetik agyon. Mert amint hazafelé sietett, egyszerre egy sötét helyen hátulról Mihucz György és Bangyán Joan megtámadták, földreteperték. A nagy erős ember hiába küzdött ellenük, a feldühödött parasztok kicsavarták kezéből a dorongot és azzal agyba-főbe verték, ugyanarra, hogy fejét valósággal szétroncsolták.

Mint akik munkájukat jól végezték. hazamentek lakásukra és nyugodni tértek, Reggelre kelve a falu népe borzalommal látta az utcán vérbefagyott Messer Hermann holttestét.

Az előállított tetteseket kihallgatták, ezek büneiket beismerték s letartóztatták őket.

Az új országgyűlés egybehívása.

A királyi kézirat leközlése Debreczenhez.

Mikor lesznek a választások? — Rendkívüli városi közgyűlés.

— január 5.

A király csak tegnap rekesztette be és oszlatta fel az országgyűlést, ma már megérkezett úgy Debreczen városához, mint Hajdúvármegyéhez a királyi kézirat, mely tudtul adja, hogy az új országgyűlés febr. hó 15-én nyílik meg.

Egyidjűleg a belügyminiszter rendelete is megérkezett.

A miniszter tudatja, hogy az új választásokat január hó 26-tól február 4-ig, tehát 10 napon belül kell megejteni és utasítja a központi választmányt, hogy Debreczenben a jelzett 10 napi időközben tüzze ki a választás napját.

A királyi kézirat ma reggel érkezett le.

A címzése következő:

A sz. kir. város közönségének, kedvelt hűveinknek

Debreczen.

A kézirat tartalma szó szerint a következő:

Mi első Ferencz József Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb.

és

Magyarország Appstoli királya.

Kedvelt hűveink!

Uralkodói köteleminkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött érkező:

minthogy az 1848. évi IV. t. cz. 1. §-a az országgyűlést évenként Budapestre egybehívatni rendeli és minthogy számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürögősen követelik:

Magyar minisztertanácsunk előterjesztésére elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó év februárius havának 15-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest székesfővárosunkba egybehívjuk.

Minek folytán nektek ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyétek mindazokat az intézkedéseket, amelyek a törvény értelmében szükségesek arra, hogy az 1874. évi XXXIII. és az 1899. évi XV. t. cikkek által rendelt módon és a fenálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselőitek ezen az országgyűlésen megjelenhessenek és a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson. Kikhez egyéb iránt királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradtunk.

Kelt Budapest székesfővárosunkban, 1905. évi január 4-én.

Ferencz József.

Gr. Tisza István.

A királyi kézirrattal egyidejűleg érkezett a miniszter rendelete a központi választmányhoz, melyben tudatja, hogy a választást január hó 26-tól február 4-ig terjedő időközben kell megejteni és felhívja a választmányt, hogy a királyi kézirat kihirdetését követő napon üljön össze és tüzze ki a választás napját.

A királyi kéziratot a mai tanácsülésen mindjárt beis mutatta Kovács József polgármester.

A tanács elhatározta, hogy e hó 11-én rendkívüli közgyűlésre hívja

egybe a törvényhatóságot, melyen kihirdetik a királyi kéziratot. Másnap összeül a központi választmány és jan. 26. és február 4. közötti napok valamelyikére kitzüzi Debreczenben a választást.

NAPI HIREK.

Thaly Kálmán és Bakonyi Samu beszámolója.

— január 5.

Debreczen város I. és II. kerületének népszerű és szeretett képviselői, dr. Thaly Kálmán és Bakonyi Samu vasárnap megjelennek választóik előtt és megtartják beszámoló beszédüket.

Thaly Kálmán és Bakonyi Samu szombat este 6 óra 25 perczkor a gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe.

A beszámoló másnap, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Bika szálloda disztermében. A beszámoló beszéd után Thaly Kálmán és Bakonyi Samu tiszteletére társas ebéd lesz a Bika szálloda disztermében.

Thaly Kálmánt és Bakonyi Samut megérkezése alkalmával a függetlenségi párt impozáns módon fogadja a vasutnál. A függetlenségi és 48-as párt nagybizottsága holnap, pénteken este a pártkör helyiségében gyűlést tart. Ezen a gyűlésen terjesztik elő és állapítják meg a fogadtatás és beszámoló beszédek módozatait.

A választásokról A „Debreczeni Ujság”-nak ma reggel megjelent 5-ik számában „Választási mozgalmak Debreczenben” cím alatt szóról-szóra ez áll:

„Tegnap azután kötelezőleg megköttötte a szövetséget az új párt és a Kossuth-párt Debreczenben, amely egyezség alapján a Kossuth-párt támogatja az új pártot Debreczen 3-ik kerületében, az új párt pedig minden erejét megfeszítve támogatja a Kossuth-pártot a második kerületben.”

No hát ebből idáig egy szó sem igaz!

Ilyen álhírek nagyon alkalmasak arra, hogy az ellenzéki pártok közt oly szükséges egyetértést megzavarják, mert sugalmazottak irányzatosak — gyanánt tűnhetnek föl.

Mivel pedig jól esik föltennem, hogy hazafias ellenzéki lapjainktól távol áll az ilyen gonosz szándék: bátor vagyok fölkeríteni a helybeli ellenzéki lapok szerkesztőit, hogy nem teljesen megbízható politikai hírek közléséről jövőre jóindulatulag óvakodni kegyeskedjenek.

Debreczen, 1905. január 5.

Márton Imre

a depr. függ. s 48-as párt elnöke.

Istentiszteletek. Az ágost. hitv. ev. templomban pénteken, vizkereszt ünnepe, d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hüdák János segédlelkész végzi. Karácsony ünnepe a gör. katolikusoknál. A gör. kath. egyház folyó hó 7., 8. és 9. napján ünnepli az Ur Jézus születésének emlékeztétét, mely alkalmából a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő: Pénteken, a Karácsony előünnepén délelőtt 9 órakor „Királyi ima-órak”, melyek után a sz.-nagy Bazil liturgiája végeztetik veasernyével. Ejjel 12 óra-

kor az Ur Jézus születésének emlékezete. — Szombaton, az ünnep első napján délelőtt 9 órakor sz.-mise, mely alatt az ünnepi sz. beszédet mondja Lázár Lajos József, uagvári szentszéki jegyző, délután 3 órakor ünnepi veasernye, 4 órakor sz.-olvasó. Vasárnap, az ünnep második napján 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor sz. mise, mely alatt Papp János, helybeli lelkész prédikál, sz.-mise után miroválás; délután 3 órakor veasernye, utána sz.-olvasó Hátfő, az ünnep harmadik napján minden úgy, mint a második napon.

Az olajütő telep rendezése. Az olajütő telep rendezését a tanács már régebb idő előtt megkezdte. Azonban d.ozára az ellenőrzésnek, ott egyesek minden rendszer nélkül építkeztek olyanformán, hogy egy telken több tulajdonos egymáshoz ragasztva több szobát összeépített. Ezen tűzveszélyes közbiztonsági és közrendészeti szempontból nagyon kifogásolható telep így tovább fent nem tartható. A tanács ma tartott ülésén elrendelte, hogy minden szobatulajdonos évenként és szobánként 2 korona jogelismerési díjat fizessen, míg a telep végleges rendezése és szabályozása megtörténik. Egyidejűleg intézkedett a tanács, hogy a szabályozási terv elkészítették és annak alapján a további intézkedések megtévesenek. Mindezesre kívánatos, hogy a város belterületéhez oly közel álló terület mielőbb rendeztessék, hogy ezáltal részint a város környéke szabályoztassék, másrészt, hogy minden felügyelet nélkül ott talán nem egészen kifogástalan előléti egyének ne tartózkodhassanak.

A vörös kereszt egyesületi táncestje. A vöröskereszt egyesület e hó 14-én tartandó táncestélyére a páholyjegyek kizárólag Donogán és Somosynál kaphatók, a többi jegyek Békés Lajos és Zádor Lajos üzletében várható meg.

A szegényügyi bizottság ülése. A szegényügyi bizottság holnap, péntek d. e. 11 órakor a városház kis tanácstermében ülést tart. A bizottság tagjai kéretnek, hogy ezen az ülésen lehetőleg mindnyájan megjelenjenek.

Hadkötelesek sorshuzása. Az 1884-ik évben született hadkötelesek sorshuzása e hó 14-én d. e. 9 órakor megy végbe a városház nagztermében.

A Polgári kör mulatsága. A „Debreczeni Polgári Kör” saját könyvtára javára 1905. január 29-én, az „Arany-Bika” szálloda disztermében, Rácz Karoly zenekara közreműködésével zárkörű táncmulatságot rendez. Belépő díj: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy (4 személyre) 6 kor. Páholy-jegy (4 személyre) 6 korona (személy-jegy nem szükséges). Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk és hírlapilag nyújtázzunk. Jegyek előre válthatók: Borsos Kata, Csáthy Ferencz, ifj. Gyürky Sándor és Márton Gyula urak üzletében, a kör helyiségében (Piacz-u. 7.) és este a pénztárnál. A meghívó kívánatra előmutatandó.

A homokkert világitása. A homokkerti lakosok azzal a kéréssel fordultak a tanácshoz, a homokkertet lássa el gázvilágitással. A tanács fedezet hiányában a kérelmet ez idő szerint nem teljesíti.

Tea-estély és sőtahangverseny lesz ismét f. hó 15-én vasárnapon a Bika disztermében d. u. 5 órától 7 óráig. A Szt. Erzsébet-egyesület, melynek első táncestélye oly szépen sikerült, rendezi ezt is. Lesz jó zene, jó tea, sütemény, rum, stb. mind csak egy korona. Ugy halljuk, meglepetések is készülnek, melyeket a t. közönség bizonyára szívesen fogadj; de a zsarolás teljesen ki van zárva. Reméljük, az érdeklődők szívesen veszik e hírt.

Halálozások. Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozásokat jelentették be. Özv. Bodnár Györgyné szül. Ujvárosi Sára ev. ref. 69 éves, Marinka Julianna ev. ref. 12 napos, Benes Gyula róm.

kath. 2 éves, Mester Józsefné szül. Kállay Zsuzsánna ev. ref. 63 éves.

— **Gyilkos testvér.** Tegnapiszámunkban megírtuk, hogy Lókody János újföldi lakos gazdálkodó ellen az a gyanu merült fel, hogy 1900. év január hó 22 dikén testvérbátyját Lókody Károlyt meggyilkolta. — A csendőrség több tanunak nagyon terhelő vallomása alapján az ügyészség megkeresésére a gyilkos testvért és a vele vadházasságban élő Hodosi Esztert letartóztatta. A csendőrség még tegnap este az ügyészség börtönébe szállította a gyilkossággal vádoltakat, de Hódosi Esztert még ma d. e. bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte.

— **A Szent-Erzsébet-egyesület** a farsang folyamán, még pedig február hó 4 én táncestélyt rendez, a Bika disztermében. A választmány f. hó 2-án tartott ülésén elhatározta, hogy egyelőre szerényebb mederben teszi első kísérletét ezen a téren. A rendezőséget az összes választmány fogja alkotni. A személyjegy csak 2 korona, a családijegy 3 korona, a páholyjegy 10 korona, mely utóbbihoz személyjegy nem kell. Gondoskodva lesz jó zenéről lehetőleg két zenekarról, táncosokról és talán meglepetésről, melyet előre nem árulunk el. Tekintve a jótékony célt és a Szt. Erzsébet-egyesület eddigi sikerét, nem nagy jótehetség kell ahhoz, hogy ezen táncestélynek, melynek érdekében lelkes hölgyek szerényen buzgálnak, megérdemelt szép erkölcsi és anyagi sikert jövedelünk és nagyon népes látogatottságot.

— **Meghívás.** A „Debreczeni izr. Komagylet“ 1905. év január hó 8 án vasárnap d. u. 3 órakor a Frohner szálloda éttermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet t. tagjai ezuttal meghívotnak. Táragsorozat: 1. Evi jelentés. 2. Folyó ügyek. Kéretnek az egylet t. tagjai a közgyűlésen a kitűzött időben pontosan megjelenni, Debreczen, 1905. január 5 én. Emerich Arnold elnök, Lippe József jegyző.

— **A felolvasó estély negyedike** e hónap 12-én — mint mindig esütörtökön — a róm. kath. főgymnázium disztermében lesz megtartva. Értesülésünk szerint a program, melyet most összeállítanak, érdekes és változatos lesz. K. lönösen kiváló felolvasásokra van kilátás. Mihelyt végleg összeállították a műsort, ezt a t. közönség tudomására hozzuk. Többek kérdésére kijelentjük, hogy a második sorozaton, mely szintén öt felolvasó beszédből fog állani, mint az első, ugyanazon ár mellett — azaz két korona — előjegyzést kivált a mostani bérlőktől elfogad Mihálovits Jenő ur, a Kigyó gyógyszerárban. A második sorozat bérléjegy érvényes február hó 9-től, ápril hó 6-áig.

— **Tolvaj oszavargó.** Vadász Lukács tiszakúrti illetőségű foglalkozásán kívüli egyén nagyon szorakozott lehetett és unalmának elűzésére egyik dégenfeltéri borjuhasúrus bodóját szemelte ki, honnan egy darab hús elemelt, de rajtavesztett, mert a poszton álló rendőr fülönfogta és bekísérte a bűnügyi osztályra.

— **Meglopott hetes.** Arany Lajos szolga fia tegnap este panaszt emelt a rendőrségen, hogy Batthyány u. 17. sz. alatti lakosára ismeretlen tettes betört, honnan 23 korona 8 fillér értékű ruhaneműt és pénzt elvitt. A rendőrség a tettest nyomozza.

— **A eltévedt szür.** Kovács Mihály napszámos tegnap este testvérocsésével Kovács Ferenczel és Bodnár Mátyás nevű özimbórájával együtt borozgatott Böhm Ferencz Salétrom-utca 6 szám alatti bormérésében. Mulatozás közben valami felett összekülömböztek a kocsmárossal, aminek az lett a következménye, hogy a kocsmáros a cigányok segítségével kidobta őket az utcára. Azután parázs verekedést rendeztek, alaposan elpáholták Kovácsokat,

akik közül verekedés előli menekülés közben Kovács Mihály elejtette 36 korona értékű szürét, melyet a állítólag a kocsmáros vett fel, de Kovács felszólítására nem volt hajlandó kiadni, sőt kerekén tagadja, hogy a szürét felvette volna. Kovács a rendőrségen jogtalan elcsajátítás címén panaszt emelt ellene. A rendőrség az ügyet a járásbíróhoz tette át.

Szatócs a börzén.

Letartóztatott kereskedő.

Saját tudósítónktól.

— január 5.

A börze, ez az éhes moloch újabb áldozatot falt föl: egy nagyváradai kereskedőt, aki nem elégedvén meg kis üzletének tisztos polgári hasznával, a könnyű meggazdagodás vagyától üzelve a börzére ment. Itt csakhamar letört és a keletkezett diferenciák elosztására a bün útjára akart pénzt szerezni s az így szerzett pénzzel megszökni.

Az eset részletei a következők:

Simon Náthán egy erdélyi származású fiatal ember telepedett meg Nagyváradon néhány év előtt s mint kereskedelmi alkalmazott kereste kenyerét. Itt meg is nősült s más vidékre ment magának existenciát teremteni. De sikertelen kirándulása után csakhamar visszakerült Nagyváradra feleségével együtt s szatócs üzletet nyitott.

Üzleti áruit a helyi nagykereskedőknél szerezte be, de legtöbbet a zöldfa-utcai ifj. Weisz Bernát üzegnél. A cég főnöke Breider Armin bizalommal volt a bizalomra méltónak is mutatkozó szatócs iránt s mintegy 900 kor. árut hitellezett neki. A múlt héten újra megjelent Simon Náthán a cég üzletében s újabb 200 kor.-nyi hitelt kér.

E hitellezést azonban megtagadta Breider Armin, mert Simon igen hanyagul teljesítette fizetési kötelezettségeit. Eppen e körülményből kifolyólag Breider alaposabban érdeklődni kezdett adósa üzleti viszonyai felől s megtudta, hogy Simon az üzletét a napokban 2000 koronáért eladta Kain Elemérnek. Azt is megtudta, hogy Simon Náthán és neje bejártak egy serag üzletet s mindenütt több száz korona értékű árut vettek hitelbe.

Erre Breider Armin hitellezési család miatt feljelentést tett Simon ellen, aki a rendőrségen be is ismerte, hogy üzletét már napokkal ezelőtt eladta s azzal védekezett, hogy erre a kétségbeesett lépésre kényszerítést szenvedett kényszerítették. Simonnak azonban rendes bejelentett lakása lévén, a rendőrség szabadlábon hagyta, de felügyelet alá helyezte.

A felügyelet alatt azt konstatálták, hogy Simon és neje bucsulátogatásokat tesznek a városban ismerőseiknél, sőt az asszony el is utazott, miután összes ingóságait eladták.

Igy nyilvánvaló lett Simonék szökési terve s Papolezy Ferencz bűnügyi alkaptány tegnap délelőtt Simon Náthánt előállította s minthogy köllőképen nem tudott számot adni tetteiről, előzetes letartóztatásba helyezte s a mai nap folyamán az ügyészséghez átszállította.

Pénzt Simonnál nem találtak, mert állítólag az utolsó napokon összeharcsolt összeggel Simonát elutazott Ungvár felé. A mai nap folyamán fog kiderülni, hogy az asszony ellen is megindították-e az eljárást.

TAVIRATOK.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

A szövetség elleniek és a disszidensek.

Budapest, jan. 4. Ma délelőtt gróf Andrássy Gyula és Darányi

Ignác megjelentek a Kossuth-pártkörben és előbb Kossuth Ferencz-ozel tanácskoztak bizalmasan, majd Kossuth óhajára a tanácskozásba bevonták Thalyt, Tóth Jánost, Barabást és Ugront.

Arról volt szó, miként lehetne az elleniek támogatásával a disszidensek mandátumát biztosítani anélkül, hogy a függetlenségi jelöltek sérelmet szenvednének.

Képviselők bűnvádi üldözése.

Budapest, január 5. A december 13-i képviselőházi esemény miatt bírói üldözés alá vett képviselők ma d. e. egymásnak adták a kilincset a főkapitányságon.

Ma d. e. az idézésre megjelentek: báró Bánffy, Eötvös, Hock, Lovászy, Nessi, Gabányi.

A képviselők egyértelműleg kijelentették, hogy a decz. 13-iki eseményt mint képviselők követték el, és csak a képviselőháznak tartoznak felelősséggel. Tiltakoztak az idézés ellen, mely jan. 4 ről kelt, holott aznap a ház még nem volt feloszlata, de megkülönböztetve is a feloszlata után még két napig védi őket az immunitás.

A vizsgálatot Tóth János kapitány vezeti a btkv. 152 § ba ütköző lázadás bűntette miatt.

Erdekes volt báró Bánffy kihallgatása. A kapitány rendkívül udvariasan fogadta Bánffyt, aki kijelentette, hogy nem az idézésre jelent meg, hanem, hogy tiltakozzék az eljárás ellen, mert ő örökös főrend és védi a immunitás, kérte annak jegyzőkönyvbe vételét. Azt is jegyzőkönyvbe vétette, hogy a december 13-iki eseményre vonatkozólag minden felvilágosítást megtagad.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Színházi hírek. Ma kerül színre Meyer Förster Vilmos 5 felvonásos színműve a „Heidelbergt diákélet“ a legutóbbi szereposztással.

Pénteken kerül színre az „Utazás az özvegyesség felé“ című 3 felvonásos bohózat. A bohózat főbb szerepeit Hahnel Aranka, Jeszenszky Irén, Palágyi Lajos, Faragó Ödön, Sebestyén Géza és Csiky László játsszák.

„Bernd Róza“ vasárnap esti premierjéte jegyek péntektől kezdve előre válthatók.

Port-Arthur átadása.

Az átadás feltételei.

Megérkezett Tokióba Nogi tábornok jelentése, amely Port-Arthur átadásának feltételeit a következőkben adja elő:

1. Az összes orosz katonákat, tengerészeket, önkénteseket, valamint a port-arthuri helyőrséghez és kikötőhöz tartozó kormányhivatalnokokat fogva tartják.

2. Az összes erősségeket, ütegeket, hadi-és egyéb hajókat, bárkákat, lövészert, lovakat, az összes készleteket, kormányépületeket és a kormány minden tulajdonát, a mostani állapotokban kell átadni a japáni hadseregnek.

3. A két első feltétel betartásának biztosítására január 3-án délben vissza kell

vonni az icusani, saoi, ancusani, takusani, valamint az ezektől délre lévő dombláncok erősségeinek és ütegeinek legénységét és ezek is kiadandók a japáni hadseregnek.

4. Ha meggyőzőnek arról, hogy az orosz katonaság, a tengerészeti legénység az említett dolgokat elpusztítja vagy azoknak állapotát megváltoztatja, akkor a tárgyalásokat nem történekmek tekintik és a japáni seregnek akkor szabad kezet hagynak.

5. Az orosz katonai és tengerészeti hatóságok készítsék elő a tervrajzokat, amelyek a port-arturi erősséget ábrázolják továbbá térképeket, melyek a szárazföldi és tengeri aknákat és veszedelmes objektumokat jelzi, továbbá egy táblázatot, mely a Port-Artur körül levő hadsereg és tengerészeti szolgálatát és beosztását jelzi. Mindezeket át kell szolgáltatni a japániaknak, valamint a tisztek rendfokozatának és kötelességeinek, a gőzösök, hadihajók és egyéb vízijárművek, a legénységnek és a polgári személyeknek lajstromát; utóbbiaknál megjelölendő számuk, nemük, származásuk és foglalkozásuk.

6. A fegyvereket, ideértve azokat is, amelyeket az egyes katonák maguknál hordanak, a lövészeket, hadi anyagot, kormányépületeket, a kormány tulajdonát lévő tárgyakat, továbbá a hadi- és egyéb hajókat tartalmukkal együtt, a magántulajdont kivéve, mostani helyükön kell hagyni és az orosz, valamint a japáni hadsereg bizossai döntsenek ezek átadásának módját illetőleg.

7. Tekintettel az orosz hadsereg bátor magatartására, megengedi a japáni hadsereg, hogy az orosz hadsereg és haditengerészet tiszteit kardjukat megtartsák, ugyanintén magántulajdonukat is, amennyiben az az élet fenntartására közvetlenül szükséges, magukkal vihetik. Azoknak a tiszteknek, hivatalnokoknak és önkénteseknek, kik irásban becsületszavukra kötelezik magukat, hogy a háború befejezéseig fegyverhez nem nyúlnak és a japáni érdekek ellen mitsem követnek el, engedelmet kapnak a hazájukban való visszatérésre. A hadsereg és haditengerészet minden tisztjének megengedik, hogy egy szolgát magával vigyen.

8. A hadsereg altisztjei és közemberei, valamint az önkéntesek is viselhetik egyenruhájukat és hozozható sátrakkal és személyes tulajdonukkal a japániaktól közelebről meghatározandó helyen gyülekezzenek. A japáni biztosok a szükséges közelebbi részteket megadják.

9. Az egészségügyi csapathoz tartozó egyének és a pénzkézelvek, kik az orosz hadsereghez és haditengerészethez tartoznak, addig visszamaradnak, amíg szolgálataikat szükségesnek tekintik. Ezideig a japáni egészségügyi csapat és a japáni pénzkézelvek vezetése alatt tesznek szolgálatot.

10. A város könyveit és okmányait, pénzkézelveit, valamint a szerződés kivételére szükséges okmányokat illetőleg külön pótszerződést szövegeznek a japániak, melynek ugyanolyan kell, hogy legyen az érvényessége, mint ennek a szerződésnek.

11. Elkészítendő a szerződés másolata és a szerződés aláírása után azonnal hatályba lép.

A Bresevia Vjedomoszti tudósítója jelenti Csafuból 2-ikárról: Dalmiból jelentik a helvi japáni konzulnak, hogy Stössel tábornok a kapituláció okmányát aláírta. A tisztek megtartják fegyverüket és visszabocsájtják őket Oroszországba, ha becsületszavukat adják, hogy a háboruban többet részt nem vesznek.

VEGYES HIREK.

* **Tizenhatéves gyilkos leány.** Reichenbergben tegnap a rendőrség elfo-

gott egy tizenhat éves Hradetz Mária nevű leányt, épen amikor a piac téren a villamosról szállott, mert azzal vádolták, hogy megölte Diwok Anna 30 éves munkásasszonyt, kinél hosszabb ideig lakott s akit meggyilkolt s elrabolta tőle 400 koronáról szóló postatakarékpénztári könyvecskéjét Hradetz Mária a gyilkosság felfedezése után elmenekült, de csakhamar visszatért Reichenbergbe, a hol a rendőrség kézre is kerítette. A leány eleinte tagadta tettét, de aztán bevallotta, hogy csakugyan ő ölte meg Diwok Annát; fésű ködés közben hátulról folytatta meg kötéllel a munkásasszonyt. Bevallotta azt is, hogy ő rabolta el a takarékpénztári könyvecskét is és be is váltotta a postánál. A fiatal gyilkosnót átadták a bíróságnak.

* **Amerikai arányok** Newyorkban a múlt esztendői amerikai vasúti katasztrófák ról és balesetekről a napokban adtak ki egy rémes statisztikát, melynek számai azt mutatják, hogy 1904-ben az Egyesült Államokban 43.266 vasúti alkalmazott sebesült meg, 3677 pedig meghalt. Két évvel előbb 33 711 volt a sérültek, 2516 pedig az elpusztultak száma; 1903-ban pedig csekély különbséggel volt nagyobb a szerencsétlenségek száma, mint megelőzőleg. Az utasok közül a most lefolyt évben 8077 utas sérült meg, 480 pedig meghalt 1902-ben 6089 volt a sebesültek száma, 303 ember pedig elpusztult. 1903-ban 6973 sebesült meg s 321 halt meg. 1904-ben tehát 64 és fél százalék volt az emelkedés a vasúti baleseteknél a haláloszások számában. Az 1904-ik évben 6000 vasúti összeütközés történt. A halottak és sebesültek kártérítése fejében a vasutársaságok nagy összegeket fizettek ki, de a vasutak óriási jövedelméből eléggé futotta ez a kártérítési összeg, mert a vasutak össz-jövedelme 1.966 633 821 dollár, míg egy évvel előbb 66 millióval kevesebb volt. — Sztrájkoknál, egyéb zavargásoknál is óriási a megsebesültek és halottak száma. A statisztika 1902. január 1-től 1904. június 30-ig szól. E szerint ezen idő alatt sztrájkokban összesen 180 személyt öltek meg. 1651 embert megsebesítettek, míg 5553 munkást elfogtak.

* **Erős fagy Rómában és Velenczében.** A „napos” Rómában olyan zord idő van három nap óta, hogy a szokatlan időjárás szinte megrémítette Róma lakosságát. Hétfőn zimankós hóvihár söpörte végig Róma utcáit. S éjszaka nulla alatt 5 fokra süllyedt a hőmérséklet. A kutak nagy része befagyott. A Piazza Barberini a híres Tritonfontaine vizet vastag jég borítja. A lakosságot kétségbe ejtette a szigorú tél és fűtőanyag hiánya miatt sokat szenvednek. — Velenczében több kanális teljesen befagyott s az idő hidegre fordult.

* **Halált okozó örömhír.** Brünneben Jennewein Felix ismert nevű cseh festőt, aki benső barátja volt Gautchnak, a jelenlegi osztrák miniszterelnöknek, örömeiben szívészélhűdés érte arra a hirre, hogy barátját, Gautschot, a császár miniszterelnökké nevezte ki. Jennewein ugyanis sokat remélt Gautschtól, hogy ez segíteni fogja karrierje megállapításában s beprotégálja őt a brünni művészeti akadémiához. Gautschot alighanem nagyon kellemetlenül érintheti ez a rossz omen, hogy politikai karrierje barátainak halálát okozhatja.

* **A herozeg váltói.** Dánia fővárosában kinos botrány foglalkoztatta tavaly az udvart és a közönséget. Muntha ezredes feleségét, akinek a háza találkozó helye volt Koppenhága legelőkelőbb közönségének, azzal vádolták, hogy Harald dán her-

ozeg nevén váltókat hamisított. Az asszonyt bíróság elé állították, de ezzel a botrány csak még nagyobb lett, mert a vádlott a bíróság előtt kijelentette, hogy a váltókon levő aláírás valódi. A botrány azzal végződött, hogy Munthenét családja az örültek házába csukatta. Nemrég, mint Koppenhágából jelentik, az asszony meglátogatta a férjét s követelődött, hogy vegyék ki a szanatóriumból, amit a férj meg is ígért. De Munthené ezt nem várta be, hanem éjnek idején megszökött a szanatóriumból és állítólag Hamburg felé vette útját. Koppenhágában természetesen másról sem beszélnek most, mint a szép ezredesné szökéséről.

MULATSAGOK.

Szakácsnő-bál.

A komáromi konyhák daliás hölgyei karöltve a hamiskás szobaleányokkal a napokban a Maitz féle vidádó nagytermében bált rendeznek. De beszéljen helyettünk maga a humoros meghívó, mely következőleg hangzik:

Meghívó.

A farsangot megnyitó első mulatságra, amelyet a komáromi nagyságok által is elfogadott házszabálymódosítás alapján a nagyságos és ifjurak öröme s a magunk szórakoztatására, mi a konyha művésznő, a szobák szépségeivel együttesen Maitz Rezső, Baross u. „Vigadó Sörészarnok” nagytermében 1905. évi jan. hó 5. napján végig csinálunk. A szabadságunkat sértő fejelem és gyantut tápláló hiuz szemek örökösese miatt pártfogóink szenvedését szívünk nem viselheti tovább, azért alkalmat nyújtunk nekik, hogy velünk csak egyetlen egyszer komolyan foglalkozzanak s a bo dugságot biztosító házszabályrevíziót „erős-kézzel” s még karhatalommal is biztosíthassuk magunknak. Nem csak a közvélemény, de a fegyveres erő is a mi részünkön van. A helyőrség velünk tart. A jutalomtárgyak költségei a háztartás terhére fedeztetnek. Gyűlésünk tárgyai: 1. A komáromi nagyságok házi szabályai. 2. A komáromi ifjurak szívügyei. (Hátralék a múlt évről.) A nagyságos urak előre nem látható kiadásainak megállapítása. 4. A szakácsnők és szobaleányok szépségversenye. Vigan kezdjük meg az esztendő, tánczolunk éjjel előtt, éjjel után és ma, d meg fogják látni az urak, hogy nincsen párja a mi bálunknak, amihez a muzsikát Lázár József zenekara adja. Változatosság adja meg az élet fűszerét, azért Maitz Rezső gondoskodik hát arról, hogy a megszokott házi koszt helyett a közönség izletes jó ételket és italokat kapjon. — Mi majd vigyázunk rá, hogy úgy legyen! Ha már az urak velünk vacsoráznak, biztosítjuk, hogy jó lesz. Másnap otthon ugys kozmász lesz minden, mert mi nem főzünk. Belépődíj potom 40 krajczár. Hogy minél többet tánczolhassunk, a mulatságot már este 7 órakor megkezdjük, vacsorát odahaza nem készítünk, azért csak a bálban lesz friss vacsora, a kapukulcsot is otthon hagyhatják a nagyságos urak, mert együtt fogunk reggelizni. Mulatunk, amíg kedvünk telik benne.

A komáromi szakácsnők és szobaleányok vezérbizottsága.

KÖZGAZDASÁG.

Baromfikeltető gépek bérbeadása. Egy hamburgi lakos azzal az ajánlattal fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy hajlandó magyarországi bromfitenyésztőknek baromfikeltető gépeket kölcsön adni, darabját 5-8 korona havi bér mellett. A gépek egy alakuló félben levő konzorcium tulajdonát képezik, amely egyúttal

szélesebb alapokra kívánja fektetni a Németországba irányuló baromfikivitelét. A bevadányt kellő elbírálás végett a miniszter a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének küldte meg, amely nemrégiben behatóan foglalkozott a kérdéssel s elhatározta, hogy az illető hamburgi lakossal tárgyalásokba bocsátkozik.

A tiszavidéki buza megnemesítése. A Jásznagy-kunszabolnokmegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának legutóbbi ülésén Haraszthy Tihamér indítványt terjesztett elő, amely szerint, miután a tiszavidéki buzának kitűnősége mellett is ma már igen sok termelési hátránya van, az egyesület tegyen kísérleteket oly irányban, hogy ezek a hátrányok megszűnjenek, vagy legalább is kevesbedjenek. Az igazgató választmány az indítvány alapján elhatározta, hogy a tiszavidéki buza nemesítése czéljából, az egyesület mintagazdaságában kísérleteket végeztet, főleg arra törekedvén, hogy a buza érési idejét előbbre lehessen tenni.

REGÉNYCSARNOK.

Holdvilág és Piroska.

Irta: Kóbor Tamás.

Könyörgő tekintete néha kérlelte őket:

— Igaz, igaz, csak ne kívánjátok, hogy szóval mondjam meg. Hát lehet ezt szóval megmondani, anélkül, hogy szégyenében elsüllyedjen az ember? Hát ti beszéltek róla? Van-e leány a világon, aki beszélne arról, hogy ő szerelmes. Hát mért kintok?

Nem volt, ki megértse könyörgő szerű beszédjét, csak boszankodtak megátalkodottságán s nyugtalankodtak rohamos fonnyadásán.

— Vérszegénység, deklamálta az orvos és levegőváltoztatást ajánlott. Ettől megjön az étvágya.

Jettike végtelenül hálás volt az orvosnak, hogy vérszegénységet konstataált és nem szivbajt. Hát látjátok, hogy csak a fejem fáj? — mondta a tekintetével s vidámabbá lett. Ugy érezte, hogy ő most rehabilitálva van és senki sem tartja őt boldogtalan szerelmesnek.

Aztán felültették a hajóra s hajnalban megérkezett. Az állomáson egy didergő fiatalember, egy álmos öreg ur s egy piros arcú leány várta.

Mikor kiszállt, a didergő fiatalember elé állt, lekapta a kalapját és azt mondta:

— Én a Gyula vagyok.

Kezet nyújtott neki, az gyengéden megszorította és nézett a podgyász után.

Az álmos öreg ur megveregette az arcát, hatalmasat czuppantott a száján és azt mondta:

— Csakhogy itt vagy. Nem húzol egyet a kulacsból?

A piros arcú leány pedig magához ölelte, össze-vissza csókolta és azt mondta:

— Nini Holdvilág! Majd együtt lovagolunk s aztán olyan piros leszel, mint én.

— Piroska! szólt Jettike fáradt hangon, de mosolygott.

A másik leány erre úgy kaczagott, hogy Jettinek vele kellett kacagnia.

— Visszaadtad a kölcsönt! Hát nem bánom, lesznek én Piroska, te meg maradsz Holdvilágnak.

— Jó.

— Tudsz lovagolni?
— Nem.
— Majd megtanítalak. Azaz, Gyula majd megtanít, azaz még jobb lesz, ha... Itt megakadt, megzavarodott, aztán újból kaczagva csókolta meg Holdvilágot.
— Majd csak megtanulsz!
De Holdvilág nem hagyta annyiban.
— Mi lesz még jobb?
— Semmi, semmi — ejnye, de különös vagy.
Ezzel átkarolta, vitte a kocsihoz és fogta a gyeplőt.
— Hát a bácsi, meg a Gyula?
— Azok a másik kocsin jönnek.
Szép buzaföldeken mentek keresztül majd széles levelű, sötétzöld veteményeken.

— Ez a kalarábé?
Piroska kaczagott.
— Kis számár. Ezek a dohány földdek. Még azt se tudod?

1 óra múlva hatalmas kutyaugatástól fogadva, megérkeztek a tanyára. Oszlopos fatornáczos szép ház ajtajában egy abnormálsan kövér asszony állt és mosolygott az érkezők elé.

Holdvilág leszállt és a néni elé ment. Nem szólt az egyebet, csak:

— Isten hozott, vár a reggeli

(Folyt. köv.)

Van szerencsém tudatni a n. ó. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és a fehér literjét 30 krajczárért, a verest 40 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és esemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

10759.

tkv.

1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy L-hmaunn László végrehajthatónak Szabó Gabor végrehajtást sz nvedő elleni 131 kor. 46 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczen város területén fekvő, a debreczeni 1970. sz. tjkvben + 1 rsz. 2081. hrsz. a. felvett házastelekre a C) 15. sorsz. alatt özv. Kovács Gaborné sz. Kállai Sára javára bekebelezott holtig tartó hasznélvezeti jog épségben tartása mellett az árverést 3718 koronában ezenel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1905. évi január hó 26. napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is, azonban 3000 koronánál kevesebb összegért eladni nem fog.

Ha azonban az ingatlan vételára 3000 koronát, mint a hasznélvezeti jog bejegyzését megelőző tehertelekek fedezete szempontjából megállapított összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a hasznélvezeti jog fenn tartása nélkül a kitűzött határnapon újabban elárvereztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 371 kor. 80 fill. készpénzben, v. az 1881. XX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-á.ügyminiszteri rend let 8. §-ában kijelölt óvadékképes ériékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpéznek a bíróságnál előleges elhelyenéséről kiállított szabályszerű elsmervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Debreczen, 1904 október hó 21-én.

Román,

kir. tszéki bíró.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata.

Arleszállítás.

A magyar gázizzófány részv. társasággal történt megállapodás értelmében 1905 január 1-től kezdve az Auer izzótestek árát 60 fillérre, az üveg hengerekét 50 fillérre szállítjuk le.

A t. közönség b. tudomására hozzuk, hogy

a valódi Auer áruk

ezentul is csak a városi világitási vállalattól szerezhetők be és azzal fényerőre és tartó ságra nézve semminemű utánzat vagy himisitvány nem ersenyezhet.

Apró hirdetések.

KÜLÖN BEJÁRATU, butorozott szoba Széchenyi-utca 20. számú háznál kiadó.

Hirlapelárusítók felvételnek

a „Debreczen” elárusítására városi nyomdában, városház keresztútjéban

Állami-, megyei- és városi tisztviselőknek!

Aki ezen körökből szabad ideje egy kis részének feláldozásával

számttevő

mellékkeresetet

akar magának biztosítani, közölje címét állása és kora megjelölésével:

„Mellékkereset 9350” sz. a.

Schwartz József

központi hirdető irodájához,

Budapest, V. Marokkai-utca 4-ik szám.

NAGY Jégünnepély

és fényes tűzijáték

folyó évi január hó 8-án, vasárnap délután

a Margit fürdő jégpályáján.

A tűzijáték műsora:

1. Éjjeli nap a jeges tengeren.	6. Tűzhányó kitörése.
2. Jég-apok tűzből.	7. Port-Arthur utolsó napjai.
3. Űstökös csillagok széjjelrobbanása	8. Bengali fény országából.
4. Világító torony.	9. Nagy meglepetés
5. Ördög szeker tűzből.	10. Egyiptomi sötétség

Mérnöki irodánkat

Debreczenben

Bank-palota, I., fölépcső, II. emelet 28-szám alatt.

nyitottuk meg.

Sipos és Szász

okl. mérnökök.

Siessen

már kérem, mert elkésik.

Még most tart az olcsó vásár.

Vásároljon:

Bundát, kabátot, öltönyt és gyermek-ruhat.

Minden olcsó, olcsó és olcsó!

Ez még sohasem létezett!

Ne tévessze el a címet:

Egyedül csak a Csanak fűszerüzlete mellett.